

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 108Nt/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010819
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kurucová PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124010819.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Andreou Kurucovou, PhD., v trestnej veci odsúdeného T. J., o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. mája 2024 na Okresnom súde Trnava, pracovisko Piešťany a v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, odsúdenému T. J., nar. X. O. XXXX v D., mení spôsob výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom z 25. júna 2019, sp. zn. 4T/42/2019, právoplatným 11. júla 2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom z 5. októbra 2022, sp. zn. 4T/42/2019, právoplatným 11. októbra 2022, so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia tak, že odsúdeného preraduje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Dňa 21. marca 2024 podal riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou na Okresný súd Trnava návrh na preradenie odsúdeného T. J. z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Z hodnotenia na odsúdeného ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo 14. marca 2024 vyplynulo, že správanie a vystupovanie menovaného počas pobytu v ústave Banská Bystrica nebolo vždy na požadovanej úrovni. Je zaevidované, že nerešpektoval časový rozvrh dňa a zúčastnil sa konfliktných situácií v kolektíve. Krátkodobo bol pracovne zaradený, no dostupná dokumentácia neobsahuje údaje o pracovnej morálke. Správanie a vystupovanie menovaného počas pobytu v tunajšom ústave bolo spočiatku zdanlivo na požadovanej úrovni, až na zaevidovaný poznatok, že nerešpektoval časový rozvrh dňa. Neskôr si vytvoril podmienky na zahľadanie disciplinárneho trestu a dňa 18. októbra 2021 bol preradený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“. Jeho ďalšie správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni. Je zaevidované, že pri kontrole nemal pri sebe identifikačný preukaz, nadväzoval nepovolené kontakty, na pracovisku nedodržiaval zásady slušného správania a vystupovania, prechovával nepovolené veci, nedodržiaval časový rozvrh dňa, opakovane nadväzoval nepovolené kontakty a prechovával jemu nepovolené psychoaktívne látky, za čo bol dňa 26. júna 2023 opakovane preradený na oddiel s diferenciačnou skupinou „C“. Správanie a vystupovanie menovaného na uvedenom oddiele nebolo na požadovanej úrovni, je zaevidované, že prechovával jemu nepovolené veci, nemal poriadok v osobných veciach a prechovával a používal mobilný telefón. Na základe opakovaných podnetov na jeho adresu mal taktiež vo výkone trestu užiť metamfetamín, čo sa doposiaľ nepodarilo preukázať, nakoľko odsúdený neposkytol vzorku moču na realizáciu kontrolného testu, no priznal sa k užitiu psychofarmák. Z vyššie uvedených dôvodov bol dňa 26. februára 2024 preradený na oddiel s bezpečnostným režimom, kde sa nachádza doposiaľ. Príkazy a nariadenia príslušníkov teda nie vždy plnil a rešpektoval, v kolektíve spoluodsúdených sa zúčastnil konfliktných situácií. V osobných veciach si nie vždy udržiaval primeraný poriadok. Prevažne chodil riadne upravený a ustrojený. Zásady

osobnej hygieny dodržiaval. Výkonom funkcie z radov odsúdených poverený nebol. Disciplinárne odmenený doposiaľ nebol. V súčasnosti má vykázaných sedem disciplinárnych trestov:

- zo dňa 24. marca 2023 pokarhanie za prechovávanie jemu nepovolených predmetov,
- zo dňa 20. júna 2023 celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 3 dni za nadväzovanie nepovolených kontaktov,
- zo dňa 29. júna 2023 celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 10 dní za prechovávanie jemu nepredpísaných psychoaktívnych liekov,
- zo dňa 1. decembra 2023 celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 10 dní za prechovávanie jemu nepovolených predmetov,
- zo dňa 26. januára 2024 prepadnutie veci,
- zo dňa 25. februára 2024 celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 10 dní za užitie jemu nepredpísaných liekov za účelom intoxikácie,
- zo dňa 14. marca 2024 celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na 10 dní za prechovávanie jemu nepovolených predmetov.

Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz, ani iné formy vzdelávania. Odsúdený trávi svoj voľný čas čítaním dostupnej literatúry, sledovaním televízie a individuálnym športovaním. Do aktivít organizovaných v rámci kultúrno - osvetovej činnosti sa v minulosti zapojil. V súčasnosti nie je pracovne zaradený. V tunajšom ústave bol zaradený na viacerých pracoviskách podľa potrieb ústavu - Terminals (vyradený z dôvodu slabých pracovných výkonov), Bagsey (vyradený z dôvodu zlej pracovnej morálky). Naposledy bol dňa 9. novembra 2022 zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom - IAC Lozorno, odkiaľ bol vyradený dňa 15. decembra 2022 z dôvodu ukončenia pracoviska. Jeho pracovnú morálku možno hodnotiť ako podpriemernú. Podľa potreby sa zapájal do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov oddielu a ústavu. Súvisiace povinnosti si plnil na uspokojivej úrovni.

Menovaný je slobodný, má jednu maloletú dcéru, na ktorú si nahlásil vyživovaciu povinnosť a počas pracovného zaradenia si ju aj plnil. Kontakt počas výkonu trestu udržiava formou korešpondencie, telefonovania a video-návštev s matkou, sestrou a priateľkou. Odsúdený nebol zaradený do skupinových foriem práce. V zaobchádzaní sa aplikoval individuálny prístup zameraný na dôsledné dodržiavanie interných a spoločenských noriem. Individuálne poradenstvo sa zameriavalo na rozvoj zdržanlivosti a schopnosti anticipovať následky svojho konania. Bol zapájaný do protialkoholicko a protitoxikomanickej osvetu. Postoj odsúdeného k jeho predchádzajúcej trestnej činnosti sa doposiaľ javí ako formálny a účelový. Z odsúdenia si nedokázal vyvodit' pre seba ponaučenie do budúcnosti. K podstatnej zmene postoja k dodržiavaniu noriem a zneužívaniu psychoaktívnych látok doposiaľ neprišlo, indikátorom sú najmä opakované disciplinárne incidenty závažnejšieho charakteru. Možno konštatovať, že neplní ciele stanovené programom zaobchádzania a počas výkonu trestu v minimálnom stupni stráženia sa neosvedčil. Resocializačná prognóza je nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti. Trestná minulosť odsúdeného, viď odpis registra trestov. Voči menovanému je v súčasnosti vedené ďalšie trestné konanie.

V závere hodnotenia riaditeľ uvádza, že v zmysle § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov navrhujem odsúdenému zmeniť spôsob výkonu trestu odňatia slobody z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Po zadovážení podkladov potrebných pre rozhodnutie súd vo veci vytýčil verejné zasadnutie na 17. mája 2024. Na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, teda s návrhom a hodnotením riaditeľa ÚVTOS, s odpisom registra trestov, s rovnopisom trestného rozkazu Okresného súdu Žiar nad Hronom z 25. júna 2019, sp. zn. 4T/42/2019 a uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom z 5. októbra 2022, sp. zn. 4T/42/2019.

Trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom z 25. júna 2019, sp. zn. 4T/42/2019, právoplatným 11. júla 2019 bol T. J. uznaný za vinného z prečinu zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno a) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok s podmienčným odkladom výkonu trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu na 18 (osemnásť) mesiacov. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom z 5. októbra 2022, sp. zn. 4T/42/2019, právoplatným 11. októbra 2022 bolo vyslovené, že T. J. sa neosvedčil v skúšobnej dobe a nariaďuje sa mu výkon trestu

odňatia slobody vo výmere jeden rok so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov vyplynulo, že T. J. bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť, v jednom prípade mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody a v jednom prípade došlo k upusteniu od uloženia súhrnného trestu.

Zástupca ÚVTOS na verejnom zasadnutí uviedol, že zotráva na podanom návrhu, pričom sa pridrižiava jeho písomného znenia. Navrhuje preradiť odsúdeného do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že s návrhom súhlasí.

Prokurátorka na verejnom zasadnutí uviedla, že z hodnotenia je zrejmé, že odsúdený v minimálnom stupni stráženia neplní program zaobchádzania, preto navrhuje rozhodnúť v súlade s návrhom riaditeľa a zmeniť výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku, o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z .z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že zákonné podmienky pre preradenie odsúdeného z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia sú splnené. Správanie a vystupovanie menovaného počas výkonu trestu nebolo na požadovanej úrovni, odsúdený nedodržiaval zásady slušného správania a vystupovania, časový rozvrh dňa, opakovane prechovával nepovolené veci, a to aj psychoaktívne látky. Odsúdený sa opakovane dostával do rozporu s ústavným poriadkom, pričom ani jeho preradenie do diferenciačnej skupiny „C“ nevedlo k očakávanej stabilizácii správania, v dôsledku čoho musel byť dňa 26. februára 2024 preradený na oddiel s bezpečnostným režimom, kde sa nachádza doposiaľ.

Program zaobchádzania je súhrn aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami odsúdeného. Menovaný počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz, ani iné formy vzdelávania, z viacerých pracovísk bol vyradený z dôvodu podpriemernej pracovnej morálky. Postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti sa javí ako formálny, účelový a nedošlo ani k zmene postoja k užívaniu návykových látok, čoho indikátorom sú opakované disciplinárne incidenty závažnejšieho charakteru. Odsúdený bol v priebehu jedného roka až sedemkrát (!) disciplinárne potrestaný, v štyroch prípadoch celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na 10 dní.

Odsúdený opakovane a závažným spôsobom porušuje ústavný poriadok, počas výkonu trestu v minimálnom stupni stráženia sa neosvedčil a je zrejmé, že ani v širšom kontexte neplní ciele stanovené programom zaobchádzania.

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti (zohľadniac aj nepriaznivú resocializačnú prognózu) je zrejmé, že na odsúdeného je potrebné pôsobiť komplexne, štruktúrovane a prostriedkami, ktoré zodpovedajú prísnejšiemu režimu výkonu trestu odňatia slobody ako je režim, v ktorom aktuálne trest vykonáva. Súd dospel k záveru, že náprava, rozvoj osobnosti a účel výkonu trestu odsúdeného T. budú lepšie zabezpečené v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia. Oznámením uznesenia sa rozumie buď jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením rovnopisu uznesenia. Sťažnosť sa podáva na tunajšom súde, rozhodovať o nej bude Krajský súd v Trnave. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.